

Ο Εδουάρδος Γεωργίου και η σκηνοθέτις Μαγδαλένα Ζήρα εκσυγχρόνισαν το έργο «Ο Χάσης»

Της Νόνας Μολέσκη

Οι σκηνοθέτες που συνεργάζονται με τον σκηνογράφο Εδουάρδο Γεωργίου πρέπει να νιώθουν το μισό αποτέλεσμα της δουλειάς εξαιτίας εξασφαλισμένου. Με το σκηνικό που έστησε για τον «Χάση» (παραγωγή ΕΘΑΑ με πρεμιέρα στη σκηνή του Δέντρου) ο Εδουάρδος Γεωργίου και η σκηνοθέτις της παράστασης Μαγδαλένα Ζήρα εκσυγχρόνισαν το έργο του

τέλους του 18ου αιώνα πριν την έναρξη της δράσης τοποθετώντας αντικείμενα όπως τη δορυφορική αντένα ή την πλαστική κουρτίνα του μπάνιου πάνω στη σκαλωσιά της σκηνικής κατασκευής, απέδωσαν μετα-

Το πρόβλημα της χαλαρής πλοκής του κειμένου ξεπερνιέται με την υπογραμμισμένη επεισοδιακή δομή της παράστασης

φορικά τη μιζέρια και την ανασφάλεια που ταλάνιζαν τους ήρωες του έργου μέσω της γύμνιας και της φαινομενικής αστάθειας της κατασκευής, ανέδειξαν τη φήμη και το κουτσομπολιό σε κινητήριες δυνάμεις του έργου αφήνοντας υπογραμμισμένα ακάλυπτους τους ιδιωτικούς χώρους, συμβάδισαν με τη σπονδυλωτή δομή του έργου διασπώντας την κατασκευή σε μικρά «κουτάκια», δημιούργησαν δυνατότητες για ξαφνικά κωμικά μπασίσματα ηθοποιών σε όλα τα επίπεδα της κατασκευής, απέδωσαν διαστάσεις σύμβολου στα παλιά, ταλαιπωρημένα, παράταιρα, άκαιρα και άκυρα παπούτσια από το μαγαζί του σκαρπάρη Χάση. Συνεργαζόμενη με τον Γεωργίου-ενδυματολόγο και τον μουσικοσυνθέτη Δημήτρη Ζαχαρίου, η Μαγδαλένα Ζήρα πέτυχε την αίσθηση του πρόχειρου αποκριάτικου μασκαρέματος, της γιορταστικής μεταμφίεσης, την οποία ανέπτυξε σε αισθητική όλης της παράστασης και σε γραμμή της υποκριτικής συμπεριφοράς. Ταυτόχρονα

Νεανική αταξία και ανατρεπτική διάθεση

μέσα και έξω από τους ρόλους τους, οι ηθοποιοί αλλάζουν μορφές/χαρακτήρες σχεδόν μπροστά μας. Τη μια στιγμή στήνουν καρναβαλιστικό χορό με τις μάσκες, την άλλη αποκαλύπτουν το εφήμερο της σκηνικής ύπαρξης των ρόλων τους και του θεατρικού παιχνιδιού γενικότερα αλλάζοντας με τις μεταμφιέσεις τους ταυτότητα, φύλο, συμπεριφορά και κίνηση.

Η Μαγδαλένα Ζήρα απέσπασε από την αποθήκη της ιστορίας της ελληνικής λογοτεχνίας και ζωντάνεψε στη σκηνή το γραμμένο στο τέλος του 18ου αιώνα «Χάση» του Ζακυνθινού συγγραφέα Δημήτρη Γουζέλη. Πιάστηκε από τη νεανική αταξία, από την ανατρεπτική διάθεση του έργου, το οποίο ο Γουζέλης έγραψε σε πολύ νεαρή ηλικία. Με έξυπνη ευρηματικότητα μετέτρεψε σε πηγή κωμικότητας την αθυροστομία του κειμένου, την αποσπασματικότητα της δομής, τη γλωσσική ιδιαιτερότητά του, τη ρυθμική ατέλεια των δεκαπεντασύλλαβων ιαμβικών δίστιχών του, τη χωλαίνουσα ομοιοκαταληξία του. Το πρόβλημα της χαλαρής πλοκής του κειμένου ξεπερνιέται με την υπογραμμισμένη επεισοδιακή δομή της παράστασης, αλλά και με τη στιλιστική της ενότητα. Η υποκριτική ομάδα (Δημήτρης Αντωνίου, Μαρίνα Βρόντη, Βαλεντίνος Κόκκινος, Θα-

νάσης Ιωάννου, Πολυξένη Σάββα, Άντρια Ζένιου) διαθέτει, ως σύνολο και ως μονάδες, όλα τα προσόντα που απαιτεί η στιλιστική της *commedia dell'arte* -την εύγλωπτη εκφραστικότητα, την πλαστικότητα, τις αδρές χιουμοριστικές πινελιές, το ιδιαίτερο επικοινωνιακό χάρισμα.

Σ' ό,τι αφορά τον Δημήτρη Χειμώνα στον ρόλο του Γερόλυμου, στην αρχή πήγα να χρεώσω στον προσωπικό του λογαριασμό κάποια ατονία, κάποια μειωμένη εκφραστικότητα σε σχέση με τους συναδέλφους του, που, κατά την άποψή μου, δεν δικαιολογείτο από το κείμενο, μέχρι που να φτάσει η παράσταση στο φινάλε της και να αντιληφθώ τη σκηνοθετική γραμμή περί της κρυμμένης πίσω από την ιστορία του χασομέρη γιου του Χάση διαχρονική τραγωδία της νιότης που τρώει «καρπαζιές» από την κοινωνία και πάει «σολδάτος» στους πολέμους των ενηλίκων. Όμως επειδή κάθε σκηνοθετική θεωρητική γραμμή στην πρακτική της παράστασης δοκιμάζεται, θεωρώ ότι η νεανική ανατρεπτικότητα του συγγραφέα βρήκε πληρέστερη έκφραση στο κωμικό ζουμερό καρναβαλιστικό παιχνίδι που έστησε η Μαγδαλένα Ζήρα απ' ό,τι στο κάπως επινοημένο φινάλε που παρουσίαζε στοιχεία αμηχανίας.